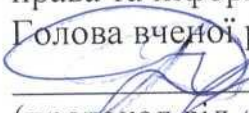

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Міжнародні економічні відносини**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини**

Затверджено вченою радою навчально-
наукового інституту економіки, управління,
права та інформаційних технологій
Голова вченої ради
 Дмитро ДЯЧКОВ
(протокол від «10» вересня 2025 р. №2)

Програма атестації
вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.
Директор навчально-наукового інституту
 Дмитро ДЯЧКОВ
(розпорядження від «10» вересня 2025 р. №3)

ПОЛТАВА – 2025

ПЕРЕДМОВА

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма «Міжнародні економічні відносини» (International economic relations) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

1. ВНЕСЕНО кафедрою економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

2. РОЗРОБНИКИ:

1. Загребельна Ірина Леонідівна, к.е.н., доцент.
2. Шкурупій Ольга Всеволодівна, д.е.н., професор.
3. Дивнич Ольга Дмитрівна, к.е.н., доцент.

СХВАЛЕНО

Радою з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини» 01 вересня 2025 р.

протокол від «01» вересня 2025 р. №1

голова ради з якості вищої освіти

Ольга ДИВНИЧ

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації	5
2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	6
3. Вимоги до кваліфікаційної роботи	9
4. Оцінювання рівня якості підготовки	13
5. Порядок присвоєння кваліфікації	16

ВСТУП

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма «Міжнародні економічні відносини» («International economic relations») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини (далі – *Програма атестації*) є нормативним документом, що визначає мету, зміст, форми та критерії проведення атестації здобувачів, а також узгоджує результати навчання з програмними компетентностями.

Перевірка очікуваних результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, згідно з Програмою атестації, здійснюється на основі освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» («International economic relations») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізацією С1.02 Міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини (далі – *ОПП*) і відповідного стандарту вищої освіти України.

Програмою атестації передбачено оцінювання сформованих здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти професійних знань, умінь і навичок, які застосовуються для розв’язання складних спеціалізованих задач і проблем господарської практики у сфері міжнародних економічних відносин що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Оцінювання, за ключовими позиціями, конкретизується через відповідність здатності здобувачів вищої освіти щодо такого: визначати пріоритети національного розвитку в системі міжнародних економічних відносин; проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв’язків; обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин; здійснювати комплексний аналіз та моніторинг змін міжнародного середовища; аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг; застосовувати інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі; визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв’язків між суб’єктами міжнародних економічних відносин; обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних засобів вирішення суперечностей у полі міжнародних економічних відносин; використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин; діагностувати надійність безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах; оцінювати міру узгодженості державної зовнішньоекономічної політики та аграрної.

Метою Програми атестації є методичне забезпечення визначення рівня теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти для майбутньої

професійної діяльності; виявлення відповідності рівня досягнення результатів навчання та сформованості компетентностей вимогам освітньої програми і стандарту вищої освіти.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення запланованих результатів навчання освітньо-професійної програми здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації атестації;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки здобувачів вищої освіти.

1. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ

«Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма «Міжнародні економічні відносини» («International economic relations») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини сформована на основі таких нормативних документів:

1. Про освіту : Закон України в редакції від 27 берез. 2025 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Про вищу освіту: Закон України в редакції від 5 берез. 2025 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 лист. 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003: 2010 зі змінами і доповненнями. URL: <https://buhgalter911.com/uk/spravochniki/klassifikatory/statisticheskie-klassifikatory/klasifikator-profesiyp950586.html>.
5. Національний освітній глосарій: вища освіта. URL: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>
6. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серп. 2024 р. № 1021. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.
7. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/292-Mizhn.ekonom.vidnosyny-bakalavr.21.01.22.pdf>.

8. Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» («International economic relations») першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізацією С1.02 Міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини. URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-zi-specialnosti-s1-ekonomika-ta-mizhnarodni-ekonomichni-vidnosyny-za-0>.

9. Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>.

10. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyyutak2.pdf>.

11. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/polozhennyaprozapobigannyaaplagnatunasayt.pdf>.

12. Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/poryadokperevirkytekstiv20242.pdf>.

2. ВИМОГИ ДО АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам ОПП.

2.2. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відкрито і публічно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

2.3. До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали навчальний план та вимоги ОПП. Терміни проведення атестації визначаються графіком навчального процесу.

2.4. Метою атестації здобувачів вищої освіти є оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачем вищої освіти за підсумками опанування ОПП.

2.5. Принципами формування і реалізації методик, призначених для оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за ОПП є: уніфікація, комплексність, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

2.6. Атестація здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти України першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр та ОПП у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

2.7. У процесі атестації визначається рівень сформованості системи загальних та фахових компетентностей, необхідних для вирішення сучасних проблем господарської практики та складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних економічних відносин.

2.8. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня досягнення результатів навчання та набутої системи сформованих компетентностей вимогам стандарту вищої освіти та ОПП здійснюється екзаменаційною комісією (далі – ЕК) на її засіданнях, які не можуть тривати більше 6 академічних годин на день. ЕК створюється наказом ректора для здійснення атестації здобувачів вищої освіти. На підставі рішення ЕК, Університет присуджує здобувачу відповідний ступінь вищої освіти та присвоює освітню кваліфікацію.

2.9. Атестація здобувачів вищої освіти проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності головуєчого. Члени ЕК під час атестації зобов'язані дотримуватися вимог академічної доброчесності за критеріями об'єктивності (базуватись на заздалегідь визначених та оприлюднених чітких і зрозумілих критеріях), валідності (забезпечувати досягнення мети оцінювання), справедливості (здійснювати оцінювання неупереджено, за відсутності конфлікту інтересів, дискримінації та неправомірного впливу).

2.10. Рішення про оцінку результатів складання атестації, видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою), присудження відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації приймається на закритому засіданні ЕК.

2.11. Університет на підставі рішення ЕК присуджує особі, яка успішно виконала ОПП, ступінь вищої освіти бакалавр та присвоює кваліфікацію «бакалавр з економіки та міжнародних економічних відносин (Міжнародні економічні відносини)».

2.12. Рішення про присудження ступеня вищої та присвоєння відповідної кваліфікації скасовується Університетом у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

2.13. Підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи є окремим обов'язковим освітнім компонентом.

2.14. Захист кваліфікаційної роботи може здійснюватися як в Університеті, так на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності, для яких тематика кваліфікаційних робіт поданих до захисту, становить науково-практичну значущість. Для осіб з особливими потребами може проводитись виїзне засідання ЕК (в лікувальних закладах, інших установах і організаціях тощо), протокол якого оформляється так, як і протокол засідання, що проводиться в Університеті.

2.15. Проведення засідання ЕК при захисті кваліфікаційної роботи включає:

- оголошення прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми його кваліфікаційної роботи;
- оголошення досягнень здобувача вищої освіти (наукових, творчих), рекомендацій кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньої програми;
- доповідь здобувача вищої освіти про отримані результати за темою дослідження, основні наукові здобутки, практичні рішення та пропозиції. Доповідь супроводжується візуалізацією з використанням демонстраційного матеріалу на паперових та електронних носіях.
- відповіді на запитання членів ЕК;
- виступ керівника кваліфікаційної роботи або оголошення його відгуку щодо актуальності та повноти проведеного дослідження, а також результатів роботи здобувача вищої освіти над кваліфікаційною роботою.
- оголошення рецензії на кваліфікаційну роботу, відповіді здобувача вищої освіти на зауваження керівника кваліфікаційної роботи та рецензента;
- оголошення голови ЕК про закінчення публічного захисту кваліфікаційної роботи.

2.16. Результати захисту кваліфікаційної роботи оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

2.17. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

2.18. Здобувачу вищої освіти, який успішно захистив кваліфікаційну роботу присуджується ступінь вищої освіти «бакалавр», присвоюється кваліфікація «бакалавр з економіки та міжнародних економічних відносин (Міжнародні економічні відносини)» та приймається рішення щодо видачі диплома (диплома з відзнакою). На підставі цих рішень в Університеті видається наказ про відрахування у зв'язку із завершенням навчання.

2.19. Здобувачам вищої освіти, які не з'явилися на захист кваліфікаційної роботи з поважної (документально підтвердженої) причини, за поданням директора навчально-наукового інституту наказом ректора Університету може бути перенесений термін атестації в період роботи ЕК з атестації здобувачів вищої о за ОПП.

2.20. Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на захист кваліфікаційної роботи без поважної причини або отримали незадовільну оцінку під час захисту кваліфікаційної роботи, відраховуються з Університету. Їм видається академічна довідка встановленого зразка.

2.21. Здобувачі вищої освіти, які не захистили кваліфікаційну роботу, мають право на повторну атестацію упродовж наступних трьох років, за наявності діючої освітньої програми, за узгодженням з ректором, директором, гарантом освітньої програми, в період роботи відповідної ЕК.

2.22. У разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право на апеляцію. Апеляція подається особисто здобувачем вищої освіти на ім'я ректора Університету в день проведення захисту кваліфікаційної роботи, але не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. За дорученням ректора, у разі надходження апеляції, розпорядженням першого проректора створюється апеляційна комісія для її розгляду. До її складу

можуть входити: проректор з науково-педагогічної роботи, гарант, члени групи забезпечення освітньої програми, представники директорату, студентського сенату та студентської первинної профспілкової організації, омбудсмен учасників освітнього процесу, юрист.

2.23. У разі встановлення апеляційною комісією порушень під час проведення атестації, які вплинули на результати оцінювання, рішенням ЕК на підставі висновків апеляційної комісії з розгляду апеляції здійснюється, за необхідності, зміна результатів оцінювання.

3. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Кваліфікаційна робота – це форма атестації, що передбачається на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам ОПП «Міжнародні економічні відносини», стандарту вищої освіти України та Національної рамки кваліфікацій. Кваліфікаційна робота як форма академічного твору – це академічний текст, що містить результати академічної діяльності.

3.2. Кваліфікаційна робота має продемонструвати, що здобувачі першого (бакалаврського) рівня мають практичні уміння і навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.

3.3. Виконання кваліфікаційної роботи демонструє вміння: працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, міжнародними угодами та регламентами, науковою фаховою літературою, у тому числі виданою іноземними мовами, даними митної та фінансової звітності міжнародних компаній, аналітичними матеріалами ООН, СОТ, Світового банку, МВФ, ЄС тощо), викладати матеріал логічно та аргументовано, опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень світогосподарських зв'язків, використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження, генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї та робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

3.4. Кваліфікаційна робота повинна містити: системний аналіз проблеми відповідно до предмета дослідження; реальні обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу та зовнішньоекономічної діяльності, актуальні для впровадження у практику; бути належно оформленою (вимоги щодо оформлення наведені в Методичних рекомендаціях щодо виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини ступінь вищої освіти бакалавр 2025 року набору – далі Методичні рекомендації) і мати всі необхідні супровідні документи (наведені у Методичних рекомендаціях).

3.5. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин (країн, компаній, міжнародних організацій) та полягає у конкретизованому аналізі результатів їх взаємодії у різних сферах міжнародної економічної діяльності (торгівля, виробниче кооперування, посередницька діяльність, регуляторна діяльність тощо) й може стосуватися будь-якого з рівнів системи міжнародних економічних відносин – мікроекономічного (зовнішньоекономічна діяльність первинних суб'єктів господарювання), макроекономічного (економіка держав та сфера міждержавних відносин), метаекономічного (глобальні економічні процеси та діяльність наддержавних інституцій).

3.6. Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику сфери міжнародних економічних відносин і конструюватися на основі нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Міжнародні економічні відносини», сформульованого у результатах навчання. Щороку тематика кваліфікаційних робіт оновлюється задля забезпечення її актуальності, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів.

Здобувачі вищої освіти мають право обирати теми кваліфікаційних робіт з переліку, сформованого кафедрою, відповідальною за реалізацію освітньої програми. Або можуть пропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням її актуальності, враховуючи певні наукові інтереси, що проявилися під час роботи у студентському науковому товаристві, участі у студентських наукових гуртках, конференціях, під час проходження практик та ін.

Остаточний вибір і формулювання, узгодженої з керівником теми кваліфікаційної роботи, здійснюється до початку її виконання, за заявою здобувача на ім'я завідувача кафедри, та оформляється відповідним протоколом засідання кафедри.

Для керівництва кваліфікаційною роботою здобувачу вищої освіти призначають керівника з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та/або вчене звання.

Керівник формує завдання на кваліфікаційну роботу, консультує здобувача вищої освіти та здійснює супровід виконання ним зазначеної роботи. Подана до захисту кваліфікаційна робота повинна мати на титульних сторінках підпис наукового керівника, та його письмовий висновок. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи затверджує завідувач кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти для виконання.

Здобувач вищої освіти за необхідності може ініціювати питання про зміну керівника кваліфікаційної роботи, але не пізніше одного тижня з початку виконання кваліфікаційної роботи згідно графіку навчального процесу. Для цього він звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри.

Теми та керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти затверджуються наказом ректора Університету у строки, встановлені графіком освітнього процесу (не пізніше, як за два місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт).

Здобувач вищої освіти повинен періодично інформувати керівника про стан виконання кваліфікаційної роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки.

Керівник кваліфікаційної роботи контролює дотримання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти. У разі суттєвих порушень, встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до ЕК, інформувати завідувача кафедри для застосування коригуючих заходів, зокрема й ухвалення рішення про недопущення здобувача вищої освіти до захисту.

Якщо кваліфікаційна робота не є завершеною у встановлені терміни її виконання та/ або має критичні недоліки стосовно суті і формату документа «Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи» не надається, оскільки здобувач вищої освіти до захисту роботи перед екзаменаційною комісією не допускається. Така ситуація розглядається на засіданні кафедри.

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється державною мовою.

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, а саме:

- здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Для здобувачів вищої освіти при написанні є гідним: робити це чесно та відповідально, докладаючи зусиль до своєчасного виконання кваліфікаційної роботи відповідно до затвердженого завдання (календарного плану); використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилатися на них; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною третіми особами.

Є неприйнятним: надавати для оцінювання кваліфікаційну роботу, підготовлену за участю інших осіб; фальсифікувати або фабрикати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням в кваліфікаційній роботі; отримувати або пропонувати неправомірну вигоду за отримання будь-яких переваг у освітній або науковій діяльності.

3.7. Система запобігання та виявлення академічного плагіату при написанні кваліфікаційних робіт включає: посилений контроль завідувачів кафедр, наукових керівників кваліфікаційних робіт, членів ЕК щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо; перевірку кваліфікаційних робіт на предмет наявності ознак академічного плагіату.

3.8. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується Порядком перевірки академічних текстів на

наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

3.9. Порядок виконання, оформлення кваліфікаційних робіт, вимоги до їх структури та обсягу регламентуються Методичними рекомендаціями.

3.10. Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам, визначених державним стандартом ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура та правила оформлення», забезпечується шляхом проведення нормоконтролю науково-педагогічним працівником, який має відповідне навчальне навантаження.

3.11. За структурою кваліфікаційна робота містить вступ, основну частину (2 розділи із відповідними підрозділами та висновками до кожного з них), висновки, список використаних джерел, додатки.

3.12. Кваліфікаційна робота виконується обсягом 2,0-2,5 авторських аркушів (1 д.а. дорівнює 40 000 друкованих знаків, що відповідає 22 сторінкам друкованого тексту). Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. Зважаючи на це, оптимальний обсяг основного тексту роботи – 40 сторінок основного тексту і не більше 60. Рекомендована кількість використаних джерел – 20-30. Кількість додатків не обмежується.

3.13. Подання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти керівнику для перевірки, рецензенту для рецензування роботи, для перевірки на унікальність, попередній захист і власне захист здійснюються відповідно до термінів, що зазначені у календарному плані виконання кваліфікаційної роботи.

Попередній захист проводиться з метою встановлення такого: відповідності змісту та структури кваліфікаційних робіт вимогам розкриття теми дослідження; відповідності поданого до передзахисту документу вимогам з оформлення; перевірки готовності здобувачів до захисту кваліфікаційних робіт.

Попередній захист кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти відбувається прилюдно на засіданні кафедри у присутності науково-педагогічних працівників кафедри. Процедура попереднього захисту передбачає таке:

- доповідь здобувача вищої освіти, в якій стисло викладається мета, зміст проведеного дослідження, проблеми та завдання, які викладені в кваліфікаційній роботі, доповідь має супроводжуватись презентацією;
- обговорення роботи, під час якої здобувач вищої освіти дає відповіді на поставлені запитання.

За результатами попереднього захисту кафедра, за необхідності, робить зауваження, які автор повинен усунути до початку роботи ЕК, ухвалює рішення про якість виконаних кваліфікаційних робіт і готовність здобувачів вищої освіти до захисту, надає відповідні висновки щодо їх допуску до захисту в ЕК.

Після успішного проходження попереднього захисту відповідно оформлені кваліфікаційні роботи, разом із супровідними документами подаються в директорат навчально-наукового інституту.

Кваліфікаційні роботи, в яких виявлені суттєві недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, ознаки академічного плагиату, фабрикації, фальсифікації, інші порушення академічної доброчесності, до захисту в ЕК не допускаються. Рішення про це приймається на засіданні кафедри, витяг з протоколу засідання кафедри разом зі службовою запискою завідувача кафедри подаються директору навчально-наукового інституту.

3.14. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК). Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

4. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ

4.1. Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснює Екзаменаційна комісія (ЕК) на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації, з урахуванням рівня досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

4.2. Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється з неухильним дотриманням академічної доброчесності, що передбачає контроль членів ЕК за дотриманням здобувачами вищої освіти правил академічної доброчесності та об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час атестації передбачає: самостійне виконання завдань атестації – підготовку та публічний захист кваліфікаційної роботи (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Під час проведення атестації є неприйнятним:

- виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до науково-педагогічних працівників, членів ЕК та адміністрації;
- використовувати під час захисту джерела інформації (усні підказки, роботи інших осіб, недозволені комісією електронні засоби зв'язку – телефони, навушники тощо);
- просити, надавати чи одержувати сторонню допомогу під час проходження атестації, використовувати родинні чи службові зв'язки для отримання позитивної або вищої оцінки;
- здійснювати або заохочувати будь-якими способами неправомірну зміну отриманого результату навчання.

4.3. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є рівень досягнення результатів навчання та набута система сформованих загальних і фахових компетентностей бакалавра за ОПП «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, відтворена у процесі виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

4.4. Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи та їх бальна диференціація (загалом 100 балів):

- чіткість, повнота, логічність та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи загалом (0 – 30 балів);
- науковість стилю викладення, коректність використання категоріально-понятійного апарату міжнародних економічних відносин (0 – 15 балів);
- грамотність викладу, відсутність стилістичних, орфографічних і синтаксичних помилок (0 – 5 балів);
- якість та правильність оформлення роботи і списку джерел відповідно до вимог стандартів ДСТУ 3008:2015 та ДСТУ 8302:2015 (0 – 10 балів);
- якість підготовки демонстраційного / ілюстративного матеріалу (комп'ютерної презентації, роздаткових матеріалів, наочних макетів чи моделей) до доповіді (0 – 10 балів);
- вміння аргументовано, фахово і лаконічно викласти основні науково-практичні результати дослідження у доповіді (0 – 10 балів);
- повнота, глибина, точність та вичерпність відповідей на запитання членів ЕК (0 – 20 балів).

4.5. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною шкалою, національною 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС («А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»):

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «відмінно» (90 – 100 балів; «А» за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі: наявні чіткість, повнота та послідовність розкриття теми; високий рівень теоретичного обґрунтування та методологічної коректності; робота не містить помилок з інтерпретації теорій міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин; використано сучасні розрахункові та аналітичні методи (економетричні моделі, аналіз світових баз даних); висновки конкретні, а пропозиції щодо розвитку міжнародної економічної діяльності та відносин, а також зовнішньоекономічної політики мають високу прикладну цінність; результати дослідження пройшли апробацію (опубліковано статті, тези доповіді, відбулась участь автора у наукових конференціях); робота бездоганно оформлена згідно зі стандартами; на захисті здобувач продемонстрував вільне володіння матеріалом, виявив креативність, дав вичерпні, аргументовані відповіді на всі запитання членів ЕК, а доповідь супроводжувалася якісною презентацією.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «добре» (74 – 89 балів; «В» або «С» за шкалою ЄКТС), якщо кваліфікаційна робота загалом відповідає встановленим вимогам, тему розкрито, матеріал викладено послідовно з дотриманням наукового стилю; наведено достатній (за обсягом і глибиною) аналіз проблем світогосподарського розвитку, зовнішньоекономічної

діяльності суб'єкта або інших процесів і явищ, що утворюють об'єкт дослідження за темою кваліфікаційної роботи; розрахунки та аналітичний апарат застосовано вірно, проте висновкам і пропозиціям децю бракує глибини аргументації або вони частково носять декларативний характер; результати пройшли наукову апробацію; оформлення роботи в цілому відповідає стандартам із незначними некритичними відхиленнями; якість презентації достатня; під час захисту здобувач виявив добре розуміння предмета дослідження, відповів на більшість запитань членів ЕК, допустивши незначні неточності, які істотно не впливають на оцінку фахової підготовки здобувача вищої освіти.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «задовільно» (60 – 73 бали; «D» або «E» за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі розкрито основні положення теми, опрацьовано базові літературні джерела та нормативні акти, але спостерігається описовий характер викладу або певна фрагментарність дослідження; аналітичний матеріал наведено у мінімально необхідному обсязі; запропоновані рекомендації слабо пов'язані з аналітичними розрахунками; оформлення роботи загалом відповідає основним вимогам стандартів, але містить певні недоліки; якість презентації задовольняє мінімальні вимоги; на захисті перед ЕК здобувач оперує фактичним матеріалом на рівні відтворення / запам'ятовування, зазнає труднощів при встановленні причинно-наслідкових зв'язків, що відбуваються в сфері міжнародних економічних відносин і правильно відповідає лише на частину запитань комісії.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «незадовільно» (1 – 59 балів; «FX» або «F» за шкалою ЄКТС), якщо зміст кваліфікаційної магістерської роботи і форма подання матеріалу фактично суперечать змісту документу «Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи» в частині наступного: тема кваліфікаційної магістерської роботи не розкрита; зміст поданого в документі тексту не відповідає темі; матеріал подано у суто описовій формі, викладений без логічної послідовності, фрагментарно або має виразний компілятивний характер з елементами некоректного запозичення; теорія та методологія застосовані з істотними порушеннями або методологічний апарат дослідження відсутній; основні параметри аналітики не визначені або надані за використання неактуальних чи сфабрикованих статистичних даних; висновки не відповідають змісту роботи; посилання на наукові та інформаційно-нормативні публікації, подані з грубими порушеннями та/або недостовірні; оформлення кваліфікаційної роботи здійснено з істотними відхиленнями від встановлених норм і є критичними.

Оцінка «незадовільно» також може бути виставлена у випадку, якщо текст кваліфікаційної магістерської роботи фактично відповідає змістовним і формальним вимогам, і це дозволяє зробити подання екзаменаційній комісії щодо допуску до захисту, але в рамках зазначеної процедури (захисту кваліфікаційної роботи) здобувач вищої освіти не здатен дати правильні відповіді на питання членів екзаменаційної комісії. У ситуації, коли здобувач

вищої освіти не знає фактичного матеріалу, викладеного в кваліфікаційній роботі, не має теоретичних знань з ключових питань, що визначають основу професії, не вміє застосувати аналітичний апарат до оцінки процесів і явищ – наявні підстави до визнання кваліфікаційної магістерської роботи такою, що виконана несамостійно.

4.6. За результатами прилюдного захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні Екзаменаційна комісія відкритим голосуванням простою більшістю голосів членів комісії ухвалює рішення щодо оцінки захисту і кваліфікаційної роботи. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним.

4.7. Оцінки захисту кваліфікаційних робіт оголошуються головою ЕК у день захисту після оформлення протоколу засідання комісії. Рішення ЕК про оцінку кваліфікаційної роботи є остаточним. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

5. ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ОСОБАМ, ЯКІ ЗДОБУВАЮТЬ ВИЩУ ОСВІТУ

Здобувачам вищої освіти, які успішно захистили кваліфікаційну роботу присуджується перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти, присвоюється кваліфікація «бакалавр з економіки та міжнародних економічних відносин (Міжнародні економічні відносини)» та приймається рішення щодо видачі диплома встановленого зразка. На підставі цих рішень в Університеті видається наказ про відрахування у зв'язку із завершенням навчання.